

Posudek oponenta diplomové práce

Ondřej Lukeš: Role přírodních zdrojů v ozbrojených konfliktech Subsaharské Afriky po roce 1989

Předkládaná práce je, jak ostatně z názvu zřetelně plyne, věnována roli přírodních zdrojů v ozbrojených konfliktech ve zvoleném prostorovém a časovém rámci. Dle mého názoru autor k problematice přistupuje odpovědně, jeho text je logicky strukturován, jednotlivé části jsou pečlivě vypracovány a tvoří konzistentní celek.

Práce vychází z pečlivě provedené a dostatečně do hloubky zvládnuté metodologické části věnované rozboru toho, co to je konflikt (str. 11 – 33) která čtenáři umožňuje pohodlně se orientovat v dalších pasážích, kde se autor věnuje konkrétním regionům a surovinám. Autor si stanovil šest pracovních hypotéz, jejichž potvrzení (či vyvrácení) dostatečným způsobem komentuje v závěru (viz str. 84).

Z formálního hlediska je práce zpracována pečlivě, překlepy a jiné gramatické či stylistické nedostatky se v práci v zásadě nevyskytují, pokud ano, např. záměna trajektů a tankerů ☺ na straně 52, pak se nejedná o nic zásadního. Autorův jazykový projev je možno považovat za velmi kultivovaný a čtivý. Práce se opírá o rozsáhlý zdroj informačních zdrojů, vzhledem k povaze tématu je přirozené, že řada zdrojů je elektronických.

Práci z obsahového i formálního hlediska hodnotím jako zdařilý, pečlivě i přehledně zpracovaný exemplář diplomové práce. Přesto však mám některé výhrady, možná spíše postřehy, na které, bude-li na to během obhajoby prostor, by autor případně mohl reagovat:

1. Ve výčtu konfliktních surovin postrádám vodu. Uvědomuji si, že voda, na rozdíl od surovin autorem zmíněných, nemá žádný exportní význam a proto není předmětem globálního obchodu, takže v tomto kontextu mohla být vynechána, ale na druhou stranu se například v přehledu konfliktů v Subsaharské Africe (příloha 2) objevuje ve výčtu konfliktních surovin půda.
2. V pasážích věnovaných pozitivům, či – zejména – negativům ekonomické globalizace na konfliktní situaci v Africe je, dle mého názoru, až příliš zdůrazněna role/pozice západních států či nadnárodních korporací. V žádném případě je nechci obhajovat, spíše mám pocit, že role Čínské lidové republiky a jejích společností je nepřiměřeným způsobem a „nezaslouženě“ upozaděna. Je to způsobeno nedostatečností zdrojů, nebo se autor domnívá, že Čína ještě stále hraje „druhé housle“?
3. V závěru (str. 85) autor uvádí: „Nutnou podmínkou pro zachování míru a spokojenosti obyvatel je spravedlivější přerozdělování zisků z prodeje surovin ... přerozdělování je spojeno s demokratickými systémy ... demokraticky zvolená vláda má větší podporu obyvatel a dokáže tak lépe ovládat celé území země.“ Naprosto souhlasím s první částí autorovy

úvahy, ale mám značné problémy s její závěrečnou částí – mnoho demokratických vlád se přeci opírá jen o velmi těsnou podporu obyvatelstva a v etnicky, religiózně a jazykově nesmírně fragmentované Africe je představa stabilní většinové vlády vzešlé ze svobodných pluralitních voleb, obávám se, na hony vzdálena možnostem drtivé většiny afrických společností. I kdyby k tomu však došlo zůstává otázkou, nakolik by taková vláda byla schopna efektivněji ovládat území státu, pokud by obyvatelé surovinově bohatších částí demokraticky žádali, a obávám se, že by k tomu nepochybně došlo, aby signifikantní část „jejich“ bohatství byla primárně dána k dispozici právě jim.

Shora uvedené náměty však v žádném případě nevnímám jako chyby či nedostatky, pouze je předkládám k úvaze. Na závěr proto pouze opakuji, že práci považuji za zdařilý text jak po stránce obsahové, tak po stránce formální a doporučuji ji k obhajobě. Za svou osobu navrhuji hodnocení stupněm výborně.

V Praze 22. května 2008

PhDr. Michael Romancov, Ph.D.

